

Plán hlavních úkolů České školní inspekce

2023 2024

Plán hlavních úkolů České školní inspekce na školní rok 2023/2024

© Česká školní inspekce, Praha 2023

*Schváleno ministrem školství, mládeže a tělovýchovy
po projednání v 26. poradě vedení MŠMT dne 27. 6. 2023.*

1 INSPEKČNÍ ČINNOST VE ŠKOLÁCH A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍCH

Česká školní inspekce ve školách a školských zařízeních zapsaných do školského rejstříku a na pracovištích osob, kde se uskutečňuje praktické vyučování nebo odborná praxe, a v místě, kde se uskutečňuje individuální vzdělávání žáka, v rámci inspekční činnosti:

- a) získává a analyzuje informace o vzdělávání dětí, žáků a studentů, o činnosti škol a školských zařízení zapsaných do školského rejstříku, sleduje a hodnotí efektivnost vzdělávací soustavy,
- b) zjišťuje a hodnotí podmínky, průběh a výsledky vzdělávání, a to podle příslušných školních vzdělávacích programů a akreditovaných vzdělávacích programů, a dále podmínky a průběh poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních,
- c) zjišťuje a hodnotí naplnění školního vzdělávacího programu a jeho soulad s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem,
- d) vykonává kontrolu dodržování právních předpisů, které se vztahují k poskytování vzdělávání a školských služeb,
- e) vykonává veřejnosprávní kontrolu využívání přidělených finančních prostředků státního rozpočtu.

Při hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání a školských služeb vychází Česká školní inspekce ze zásad a cílů vzdělávání stanovených zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, přičemž základním kritériem hodnocení je zejména účinnost podpory rozvoje osobnosti dítěte, žáka a studenta a dosahování cílů vzdělávání ze strany škol a školských zařízení.

2 SPECIFICKÉ ÚKOLY

1. Hodnocení podpory rozvoje a dosažené úrovně žáků základních a středních škol v digitálních kompetencích a informatickém myšlení.
2. Vnější faktory související s výsledky vzdělávání v základních školách.
3. Výsledky vzdělávání v mateřských školách ve vztahu k přechodu dětí do základních škol.
4. Využívání školního vzdělávacího programu v mateřských, základních a středních školách.
5. Kvalitativní znaky výuky různého zaměření v základních školách.
6. Hodnocení vzdělávání ve středních školách s obory vzdělání s maturitní zkouškou, které opakovaně vykazují vysokou míru neúspěšnosti ve společné části maturitní zkoušky.

3 DALŠÍ ÚKOLY

1. Konkurzní řízení na ředitele škol a školských zařízení.
2. Hodnocení účinnosti opatření přijatých školami/školskými zařízeními k odstranění zjištěných nedostatků.
3. Inspekční činnost na základě podnětů, stížností a petic, které svým obsahem spadají do působnosti České školní inspekce.

4. Inspekční činnost na základě žádosti pro účely přiznání dotací dle zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů.
5. Vedení evidence školních úrazů.
6. Součinnost školních inspektorů při komisionálních zkouškách a při přezkumech průběhu a výsledků maturitní zkoušky.
7. Hodnocení a kontrola plnění povinné školní docházky žáků v zahraniční škole na území ČR (§ 38 odst. 1. písm. c) školského zákona).
8. Realizace činností vyplývajících ze zastoupení v systému Evropských škol.
9. Mezinárodní zjišťování výsledků žáků a zkušeností učitelů a ředitelů škol.
10. Realizace opatření uložených České školní inspekci rezortními, mezirezortními a dalšími strategiemi, akčními plány a obdobnými dokumenty.
11. Účast v pracovních a expertních skupinách Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a dalších veřejných institucí.
12. Spolupráce s organizacemi, institucemi a orgány veřejné správy, akademického i neziskového sektoru, jejichž předmět činnosti se dotýká problematiky vzdělávání a výchovy.

4 ROZVOJOVÉ ÚKOLY

1. Plnění povinností vyplývajících z mezinárodní spolupráce České školní inspekce a mezinárodních závazků, které Česká školní inspekce plní.
2. Realizace společné metodické podpory škol ze strany České školní inspekce a Národního pedagogického institutu – „Pilot 14“.
3. Spolupráce při realizaci projektu Nová metoda vzdělávání pro 21. století: Virtual-Co-Teaching (Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy, podpořeno z prostředků Technologické agentury ČR).
4. Spolupráce při realizaci projektu „Monitoring a posilování duševního zdraví dětí a adolescentů“ (Národní ústav duševního zdraví, podpořeno z prostředků Fondů EHP a Norska).
5. Spolupráce při realizaci projektu zaměřeného na podporu rozvoje systému hodnocení kvality a efektivity vzdělávání na Ukrajině (Asociace pro mezinárodní otázky, podpořeno z prostředků České rozvojové agentury).
6. Realizace komunikační strategie pro zajištění co nejširší informovanosti.
7. Excellence činností České školní inspekce v oblasti efektivního výkonu státní služby.
8. Podíl na realizaci IPs *Datově-analytická podpora pro hodnocení a řízení vzdělávací soustavy ČR* jako partner Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (operační program Jan Amos Komenský).

P

Přílohy

PŘÍLOHA 1 | Inspekční činnost ve školách a školských zařízeních (konkretizace zaměření)

1 PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Česká školní inspekce zjišťuje a hodnotí zejména:

1. Konceptci a rámec školy/školského zařízení, včetně srozumitelné vize a strategie rozvoje školy/školského zařízení, včetně školních vzdělávacích programů, které z nich vychází, pravidel vlastní organizace činnosti (např. systémy prevence rizikových jevů a rizikového chování), bezpečnosti zohledňující podmínky a prostředí školy/školského zařízení či komunikace se všemi zainteresovanými partnery.
2. Pedagogické vedení školy/školského zařízení, včetně podněcování pedagogického rozvoje školy/školského zařízení a jeho evaluace, vytváření zdravého školního klimatu, usilování o zkvalitnění personálních podmínek (např. míra aprobovanosti výuky, hodnocení práce pedagogů, profesní rozvoj pedagogů i vedení školy a podpora začínajících pedagogů), usilování o zajištění materiálních podmínek pro vzdělávání.
3. Kvalitu pedagogického sboru, včetně kvalifikovanosti a profesionality pedagogů, respektující a vstřícné komunikace pedagogů, spolupráce a vzájemné podpory pedagogů, reflektivního přístupu a aktivního vlastního profesního rozvoje.
4. Prostorové, materiální a bezpečnostní podmínky školy/školského zařízení pro realizaci vzdělávacího programu.
5. Organizaci výkonu ústavní nebo ochranné výchovy.
6. Organizaci poradenské služby ve škole/školském zařízení (např. včetně pedagogické diagnostiky, pedagogicko-psychologické pomoci dětem, žákům a studentům, výchovného a kariérového poradenství).

2 PRŮBĚH VZDĚLÁVÁNÍ

Česká školní inspekce zjišťuje a hodnotí zejména:

1. Vytváření rovných příležitostí ke vzdělávání, včetně přijímání ke vzdělávání, průběhu vzdělávání a ukončování vzdělávání.
2. Poskytování účinné podpory dětem, žákům, studentům, včetně identifikace individuálních potřeb dětí, žáků, studentů, spolupráce s jejich zákonnými zástupci, spolupráce s odbornými pracovišti, strategie práce s dětmi, žáky, studenty s potřebou podpůrných opatření.
3. Plánování vzdělávání, včetně přípravy vzdělávání v souladu s kurikulárními dokumenty a se znalostmi a zkušenostmi dětí, žáků, studentů, včetně rozvíjení všech složek cílů vzdělávání a vyhodnocování dosahování cílů vzdělávání.
4. Využívání širokého spektra výchovně-vzdělávacích strategií, včetně účelnosti zvolených metod a forem s ohledem na stanovené cíle, dále pestrost forem vzdělávání využívaných ve škole/školském zařízení, podporu aktivity, iniciativy a samostatnosti dítěte, žáka, studenta, reálné souvislosti vzdělávacího obsahu, účelné využívání digitálních technologií.
5. Vzdělávání každého dítěte, žáka, studenta, včetně sledování průběhu vzdělávání a výsledků vzdělávání každého dítěte, žáka, studenta ze strany pedagogů, využívání prvků formativního hodnocení včetně využívání sebehodnocení a vrstevnického hodnocení.

6. Zaměření na sociální a osobnostní rozvoj dětí, žáků, studentů, včetně posilování pozitivního sebepojetí a sebevědomí, podporu vzájemné spolupráce dětí, žáků, studentů, očekávání kvalitních výsledků vzdělávání u každého dítěte, žáka, studenta.
7. Podporu dětem, žákům a studentům pro adaptaci při přechodu na vyšší stupeň vzdělávání, změně školy a oboru vzdělání, po dlouhodobé absenci v důsledku vážné nemoci či úrazu a při pobytu ve školském zařízení.
8. Kvalitu, rozsah a formy efektivní prevence a řešení rizikových jevů.
9. Poradenskou podporu při vzdělávání dětí, žáků a studentů, zejména těch, kteří jsou ohroženi školním neúspěchem, a podporu v oblasti kariérového poradenství.

3 VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Česká školní inspekce zjišťuje a hodnotí zejména:

1. Soustavnost získávání informací o vzdělávacích výsledcích každého dítěte, žáka, studenta, včetně účelnosti systému k získávání informací o těchto výsledcích, podávání informací o těchto výsledcích a přijímání účinných opatření na základě těchto výsledků.
2. Soulad vzdělávacích výsledků se vzdělávacími programy, včetně souladu výsledků interních i externích hodnocení vzdělávání a včetně efektivní podpory poskytované těm dětem, žákům, studentům, kteří nedosahují očekávaných výsledků.
3. Motivaci dětí, žáků, studentů k dosahování dobrých výsledků ve vzdělávání, současně s podporou motivace dětí, žáků, studentů k dosahování úspěšnosti ve vzdělávání, dále pak účelné zapojování dětí, žáků, studentů do projektů a soutěží.
4. Efektivitu a pravidelnost vyhodnocování výsledků vzdělávání a úspěšnosti žáků a studentů při ukončování vzdělávání, v dalším vzdělávání nebo profesní dráze, dále pak opatření přijatá na základě výsledků při ukončování vzdělávání (např. preventivní opatření k eliminaci předčasných odchodů ze vzdělávání) či sledování úspěšnosti absolventů školy.

4 KONTROLA

V rámci inspekční činnosti Česká školní inspekce zejména:

1. Kontroluje dodržování právních předpisů, které se vztahují k poskytování vzdělávání a školských služeb, a to včetně zajištění bezpečnosti dětí, žáků a studentů a včetně poskytování školního stravování.
2. Kontroluje dodržování postupu při umísťování dětí a mládeže do školských zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy a školských zařízení pro preventivně výchovnou péči.
3. Realizuje veřejnosprávní kontrolu využívání finančních prostředků státního rozpočtu poskytovaných školám/školským zařízením.

5 ROZSAH A ZPŮSOB PROVÁDĚNÍ INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Hodnocení a kontrola se provádí zejména v rámci komplexní inspekční činnosti plánované ve školách a školských zařízeních zapsaných do školského rejstříku, a to v pravidelném inspekčním cyklu.

V ostatních případech mohou být úkoly naplňovány výběrově dle konkrétních cílů či obsahu podnětu, a to podle stanoveného předmětu inspekční činnosti.

Inspekční činnost je prováděna zpravidla formou inspekce na místě nebo formou inspekčního elektronického zjišťování (případně elektronických anket) realizovaného prostřednictvím informačních systémů České školní inspekce.

PŘÍLOHA 2 | Konkretizace specifických, dalších a rozvojových úkolů

1 SPECIFICKÉ ÚKOLY

1. Hodnocení podpory rozvoje a dosažené úrovně žáků základních a středních škol v digitálních kompetencích a informatickém myšlení.

V rámci inspekční činnosti se Česká školní inspekce zaměřuje zejména na hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání v souladu s požadavky příslušných rámcových vzdělávacích programů, přičemž oblast hodnocení gramotností je nedílnou součástí výpovědi o kvalitě počátečního vzdělávání. Česká školní inspekce dlouhodobě hodnotí podmínky, podporu rozvoje a dosaženou úroveň žáků v šesti vybraných gramotnostech (čtenářská, matematická, sociální, přírodovědná, jazyková, informační). Opakující se zaměření na jednotlivé gramotnosti umožňuje formulovat závěry o žádoucích i nežádoucích posunech v podmínkách, rozvoji i úrovni žáků v různých fázích vzdělávací dráhy. Realizace úkolu navazuje na Koncepční záměry inspekční činnosti České školní inspekce na období 2021–2030, hodnocení gramotností prostřednictvím výběrových šetření České školní inspekce předpokládá také Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030+, Dlouhodobý záměr rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2019–2023 nebo Národní program reform.

Úkol bude realizován v rámci prezenční inspekční činnosti na vzorku vybraných škol, formou inspekčního elektronického zjišťování a formou ověřování míry podpory a dosažené úrovně žáků v informační gramotnosti prostřednictvím inspekčního systému elektronického testování InspIS SET a také v podobě analýz získaných dat a informací.

2. Vnější faktory související s výsledky vzdělávání v základních školách.

Z dlouhodobého zjišťování výsledků a sledování vlivu socioekonomického statusu žáků na dosahované výsledky plyne, že kromě socioekonomického zázemí existují také další faktory ovlivňující úroveň výsledků dosahovaných žáky. Cílem úkolu bude identifikovat některé z těchto faktorů a následně využít zjištění pro komunikaci se stakeholdery v regionech, kde jsou i přes vyšší hodnoty socioekonomického statusu žáků dosahované výsledky slabší. Některé z faktorů budou pravděpodobně souviset s činností zřizovatelů nebo regionálních samospráv a jejich identifikace může v dlouhodobém efektu snižovat regionální rozdíly ve vzdělávání.

Úkol je realizován jako dvouletý, v prvním roce (2022/2023) došlo k vytvoření inspekčních nástrojů a jejich pilotáži na vzorku vybraných škol a k analýze získaných dat a informací s cílem realizovat vlastní šetření ve školách ve školním roce 2023/2024.

3. Výsledky vzdělávání v mateřských školách ve vztahu k přechodu dětí do základních škol.

Jedním z negativních rysů spojených se začátkem primárního vzdělávání je vysoká míra odkladů zahájení povinné školní docházky. Jakkoli významná část důvodů pro odklady jistě leží mimo mateřské školy, mohou tyto školy efektivním a individualizovaným vzděláváním pro včasný nástup do základní školy vykonat mnoho pozitivního. Realizace úkolu se zaměří na způsoby a formy sledování naplňování výstupů Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání v jednotlivých mateřských školách, na formy

a míru komunikace mezi mateřskými a základními školami a na hodnocení míry dosažení požadovaných výstupů relevantními aktéry vzdělávání.

Úkol je realizován jako dvouletý, v prvním roce (2022/2023) došlo k vytvoření inspekčních nástrojů a jejich pilotáži na vzorku vybraných škol, k dílčí inspekční činnosti v mateřských školách a k analýze získaných dat a informací; ve školním roce 2023/2024 pak naváže inspekční činnost v mateřských a základních školách a celková analýza získaných zjištění.

4. Využívání školního vzdělávacího programu v mateřských, základních a středních školách.

V souvislosti s revizí rámcových vzdělávacích programů (dále i „RVP“) a chystanou metodickou podporou pro implementaci revidovaných RVP se jeví být důležité a užitečné zhodnotit způsoby využívání školního vzdělávacího programu (dále i „ŠVP“) v práci pedagogů v mateřských, základních a středních školách. Zjišťování se soustředí na způsoby aktualizace vzdělávacích obsahů ve škole, způsoby využívání ŠVP v práci pedagoga při plánování vzdělávání nebo výuky a při ověřování dosažených výsledků včetně vyhodnocování v rámci vlastního hodnocení.

Výstupem bude detailní zhodnocení využívání ŠVP v MŠ, ZŠ a SŠ, které umožní v budoucnu sledovat zkvalitnění práce škol se ŠVP. Zároveň budou formulována doporučení pro podporu práce škol při zkvalitňování práce se ŠVP a využívání RVP doplněná o inspirativní příklady ze škol.

Úkol bude realizován v rámci komplexní inspekční činnosti na vzorku vybraných škol a v podobě analýz získaných dat a informací.

5. Kvalitativní znaky výuky různého zaměření v základních školách.

Vyučovací styly, formy výuky i deklarované zaměření základních škol v České republice se trvale diverzifikují; zčásti jako reakce na poznatky moderní didaktiky, zčásti v důsledku požadavků zákonných zástupců volajících po takové podobě vzdělávání, která by odrážela jejich představu o získávání dovedností a poznatků potřebných a uplatnitelných v budoucím životě jejich dětí. Směry a principy označované zprvu jako alternativní, se stávají běžnou součástí vzdělávání i ve školách, které se k nim otevřeně nehlásí, naopak v některých školách prezentujících se jako vystupující z hlavního proudu jsou netradiční vzdělávací postupy realizovány nedůsledně nebo jen formálně.

Cílem úkolu bude proto zhodnotit, jak školy samy sebe vnímají z hlediska používání tradičních a netradičních vzdělávacích postupů, do jaké míry se s různými principy vzdělávání ztotožňují učitelé, nakolik kvalitativní znaky hospitované výuky odpovídají zaměření deklarovanému školou a učitelem a jaká je účinnost různých vzdělávacích přístupů optikou míry naplňování vybraných vzdělávacích cílů.

Vedle toho budou popsány takové vybrané příklady dobré praxe vycházející z netradičních vzdělávacích postupů, které mohou být uplatnitelné ve všech školách s cílem dosahování lepších vzdělávacích výsledků žáků.

Úkol bude realizován jako dvouletý, v prvním roce (2023/2024) dojde k formulaci znaků identifikujících výuku „hlavního proudu“ škol a netradiční výukové postupy, vytvoření inspekčních nástrojů, jejich pilotáži na vzorku vybraných škol a k analýze získaných dat a informací s cílem realizovat vlastní šetření ve školách ve školním roce 2024/2025.

6. Hodnocení vzdělávání ve středních školách s obory vzdělání s maturitní zkouškou, které opakovaně vykazují vysokou míru neúspěšnosti ve společné části maturitní zkoušky.

Segment středního vzdělávání Česká školní inspekce hodnotí standardně v souladu se svým zákonným zmocněním. Stejně tak Česká školní inspekce pravidelně provádí kontrolu organizace a průběhu maturitních zkoušek. Cílem realizace tohoto úkolu, který navazuje na shodně koncipovaný úkol realizovaný v uplynulých letech, je důsledně posoudit kvalitu a efektivitu vzdělávání v těch středních školách, jejichž žáci jsou při maturitních zkouškách dlouhodobě neúspěšní. Součástí realizace bude také sledování problematiky předčasného odchodu ze vzdělávání, a to jak přechodů žáků mezi jednotlivými školami, tak odchodů žáků zcela mimo vzdělávací systém. Realizace úkolu je rovněž součástí monitoringu dopadu legislativních změn v této oblasti a vychází z Koncepčních záměrů inspekční činnosti České školní inspekce na období 2021–2030.

Úkol bude realizován v rámci prezenční inspekční činnosti na vzorku vybraných škol a v podobě analýz získaných dat a informací.

2 DALŠÍ ÚKOLY

1. Konkurzní řízení na ředitele škol a školských zařízení.

Realizace úkolu na základě zmocnění ve školských právních předpisech.

Úkol bude realizován formou účasti v konkurzních komisích, určení dalších členů těchto komisí a v podobě analýz získaných dat a informací.

2. Hodnocení účinnosti opatření přijatých školami/školskými zařízeními k odstranění zjištěných nedostatků.

Realizace úkolu na základě zmocnění ve školských právních předpisech.

Úkol bude realizován v rámci prezenční inspekční činnosti na vzorku vybraných škol a v podobě analýz získaných dat a informací.

3. Inspekční činnost na základě podnětů, stížností a petic, které svým obsahem spadají do působnosti České školní inspekce.

Realizace úkolu na základě zmocnění ve školských právních předpisech.

Úkol bude realizován v rámci prezenční inspekční činnosti a v podobě analýz získaných dat a informací.

4. Inspekční činnost na základě žádosti pro účely přiznání dotací dle zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů.

Realizace úkolu na základě zmocnění ve školských právních předpisech.

Úkol bude realizován v rámci prezenční inspekční činnosti a v podobě analýz získaných dat a informací.

5. Vedení evidence školních úrazů.

Realizace úkolu na základě zmocnění ve školských právních předpisech.

Úkol bude realizován formou přijímání hlášení o úrazech prostřednictvím systému InspIS DATA a v podobě analýz získaných dat a informací.

6. Součinnost školních inspektorů při komisionálních zkouškách a při přezkumech průběhu a výsledků maturitní zkoušky.

Realizace úkolu na základě zmocnění ve školských právních předpisech.

Úkol bude realizován formou účasti, resp. v rámci prezenční inspekční činnosti při komisionálních zkouškách a přezkumech a v podobě analýz získaných dat a informací.

7. Hodnocení a kontrola plnění povinné školní docházky žáků v zahraniční škole na území ČR (§ 38 odst. 1. písm. c) školského zákona).

Realizace úkolu na základě zmocnění ve školských právních předpisech.

Úkol bude realizován v rámci prezenční inspekční činnosti na vzorku vybraných škol a v podobě analýz získaných dat a informací.

8. Realizace činností vyplývajících ze zastoupení v systému Evropských škol.

Realizace úkolu na základě Úmluvy o statutu Evropských škol, sdělení č. 122/2005 Sb. m. s., o přístupu České republiky k Úmluvě o statutu Evropských škol, a pověření ministrem školství, mládeže a tělovýchovy k provádění činností Českou školní inspekci.

Úkol bude realizován v rámci prezenční inspekční činnosti a v podobě analýz získaných dat a informací.

9. Mezinárodní zjišťování výsledků žáků a zkušeností učitelů a ředitelů.

Realizaci úkolu předpokládá Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2019–2023, Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030+, Národní program reforem i obsah a pojetí individuálního projektu systémového *Datově-analytická podpora pro hodnocení a řízení vzdělávací soustavy ČR* realizovaného Českou školní inspekci; ta je garantem mezinárodních zjišťování výsledků vzdělávání v České republice na základě rozhodnutí ministra školství, mládeže a tělovýchovy již od roku 2011. Informace získané prostřednictvím mezinárodních šetření typu PISA, PIRLS, TIMSS nebo TALIS Česká školní inspekce dále analyzuje a propojuje je s informacemi a zjištěními z různých typů národní inspekční činnosti ve školách a školských zařízeních. Realizace mezinárodních zjišťování tak České školní inspekci umožňuje poskytovat komplexní informace o kvalitě a efektivitě počátečního vzdělávání, které v sobě synergicky propojují informace, zjištění a údaje z různých typů inspekční činnosti, včetně mezinárodního vzdělávacího kontextu.

Úkol bude realizován v rámci prezenční inspekční činnosti na vzorku vybraných škol, prostřednictvím testování žáků a dotazování aktérů ve vzdělávání a také v podobě analýz získaných dat a informací.

10. Realizace opatření uložených České školní inspekci rezortními, mezirezortními a dalšími strategiemi, akčními plány a obdobnými dokumenty.

Realizace úkolu na základě závazků rezortu školství, resp. České školní inspekce v rámci dokumentů tohoto druhu.

Úkol bude realizován takovými metodami, postupy a nástroji, které budou odpovídat jeho charakteru. Součástí budou vždy také analýzy získaných dat a informací.

11. Účast v pracovních a expertních skupinách Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a dalších veřejných institucí.

Realizace úkolu v rámci implementace poznatků, zjištění a zkušeností České školní inspekce při činnosti takových expertních skupin, jejichž zaměření se dotýká problematiky počátečního vzdělávání. Realizace úkolu navazuje na Koncepční záměry inspekční činnosti České školní inspekce na období 2021–2030.

Úkol bude realizován formou účasti na jednáních těchto skupin a plněním úkolů, které budou na těchto jednáních dohodnuty.

12. Spolupráce s organizacemi, institucemi a orgány veřejné správy, akademického i neziskového sektoru, jejichž předmět činnosti se dotýká problematiky vzdělávání a výchovy.

Realizace úkolu na základě principu otevřenosti úřadů veřejné správy, se záměrem využívat informací, poznatků a zkušeností širokého spektra aktérů, jejichž činnost směřuje do segmentu počátečního vzdělávání, s cílem kontinuálního zvyšování kvality práce České školní inspekce i komplexního hodnocení kvality vzdělávání a s ním souvisejících činností ve školách a školských zařízeních. Realizace úkolu navazuje na Koncepční záměry inspekční činnosti České školní inspekce na období 2021–2030.

Úkol bude realizován formou konzultací, jednání či přípravy a realizace inspekčních úkolů.

3 ROZVOJOVÉ ÚKOLY

1. Plnění povinností vyplývajících z mezinárodní spolupráce České školní inspekce a mezinárodních závazků, které Česká školní inspekce plní.

Realizace úkolu na základě stanovených závazků (např. zastoupení ČR v GB PISA, BPC TALIS, CERI OECD, ECEC, UNESCO apod., členství ve Stále mezinárodní konferenci inspektorátů apod.).

Úkol bude realizován takovou formou, kterou dané závazky předpokládají.

2. Realizace společné metodické podpory škol ze strany České školní inspekce a Národního pedagogického institutu – „Pilot 14“.

Již od roku 2013 Česká školní inspekce postupně proměňuje přístupy k realizaci inspekční činnosti, výrazně umenšuje význam formálních kontrol ve prospěch hodnocení pedagogických procesů a ve svých hodnoticích činnostech významně akcentuje metodický rozměr inspekční práce směrem k podpoře škol při zvyšování kvality poskytovaného vzdělávání. V úzké spolupráci s Národním pedagogickým institutem a v koordinaci s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy realizovala Česká školní inspekce ve školním roce 2021/2022 pilotní ověření konceptu společné metodické podpory škol poskytované oběma zmíněnými rezortními institucemi a v návaznosti na vyhodnocení pilotního ověření ve třech vybraných krajích byl tento koncept ve školním roce 2022/2023 rozšířen do všech ostatních krajů ČR. Aktivita budou i nadále realizovány pod pracovním názvem „Pilot 14“ v rámci druhé fáze pilotního ověření společné metodické podpory poskytované školám ze strany České školní inspekce a Národního pedagogického institutu.

Úkol bude plněn formou identifikace vhodných škol, zhodnocení příležitostí pro kvalitativní rozvoj, přípravy a poskytnutí balíčku podpory a následného vyhodnocení dopadů této podpory.

3. Spolupráce při realizaci projektu Nová metoda vzdělávání pro 21. století: Virtual-Co-Teaching (Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy, podpořeno z prostředků Technologické agentury ČR).

Česká školní inspekce je partnerem Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy při realizaci zmíněného projektu, který je financován z prostředků Technologické agentury České republiky. Realizace úkolu je založena na poskytování expertních stanovisek a zjištění České školní inspekce v oblasti metod a forem výuky žáků, mezioborového pojetí vzdělávání, rozvoje funkčních gramotností žáků a implementace digitálních technologií do vzdělávání.

Úkol bude realizován formou konzultací a jednání s realizátory projektu.

4. Spolupráce při realizaci projektu „Monitoring a posilování duševního zdraví dětí a adolescentů“ (Národní ústav duševního zdraví, podpořeno z prostředků Fondu EHP a Norska).

Česká školní inspekce spolupracuje s Národním ústavem duševního zdraví na realizaci zmíněného projektu, jehož cílem je zavést do praxe metodiku monitoringu duševního zdraví u dětí a dospívajících v různých druzích a typech škol. Proces by měl přinést informace o stavu duševního zdraví dětí a mládeže a o možnostech jeho podpory. Realizace úkolu je založena zejména na poskytování expertních stanovisek a zjištění České školní inspekce.

Úkol bude realizován formou konzultací a jednání s realizátory projektu.

5. Spolupráce při realizaci projektu zaměřeného na podporu rozvoje systému hodnocení kvality a efektivity vzdělávání na Ukrajině (Asociace pro mezinárodní otázky, podpořeno z prostředků České rozvojové agentury).

Již od roku 2014 se Česká školní inspekce, v souladu se zahraničně-politickými prioritami vlády České republiky, podílí na podpoře reformy v oblasti vzdělávání na Ukrajině. V uplynulých letech tak Česká školní inspekce významně přispěla zejména k transformaci národní ukrajinské inspekční autority do podoby Státní služby pro kvalitu vzdělávání Ukrajiny, k přípravě, ověřování, vyhodnocení a implementaci metod, postupů a nástrojů pro hodnocení a kontrolu kvality a efektivity vzdělávání v ukrajinských školách i k vymezení místa, které by zpětná vazba poskytovaná školám i státu v oblasti kvality vzdělávání měla v systému školství zaujímat. Nyní je pozornost soustředěna na další podporu zavádění systému hodnocení kvality vzdělávání, zejména s ohledem na budování kapacit pro hodnocení kvality vzdělávání v jednotlivých regionech Ukrajiny a využívání ICT nástrojů pro efektivní výkon hodnotících a kontrolních činností.

Úkol bude realizován formou expertních konzultací, jednání, konferencí, seminářů, workshopů a sdílení know-how.

6. Realizace komunikační strategie pro zajištění co nejširší informovanosti.

Jedním z důležitých cílů České školní inspekce je pravidelně, otevřeně, široce a transparentně sdělovat informace o své činnosti, kvalitě a efektivitě škol a školských zařízení i vzdělávací soustavy jako celku v jednotlivých parametrech a oblastech počátečního vzdělávání, stejně jako komunikovat a projednávat přípravu, realizaci i vyhodnocení jednotlivých inspekčních úkolů nebo obecné otázky související se vzděláváním s představiteli klíčových skupin aktérů působících v počátečním vzdělávání (zástupci škol a školských zařízení, odborných školských asociací, akademického či neziskového sektoru, zřizovatelů, zaměstnavatelů, odborů apod.).

Úkol bude realizován formou zveřejňování informací, prezenčními konzultačními jednáními, účastí na seminářích, konferencích či obdobných akcích oborových partnerů apod.

7. Excelence činností České školní inspekce v oblasti efektivního výkonu státní služby.

Vedle Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy je Česká školní inspekce jediným služebním úřadem v rámci rezortu školství, mládeže a tělovýchovy. Smyslem realizace úkolu je kontinuální zvyšování kvality činností úřadu ve smyslu zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě, ve znění pozdějších předpisů, úzká spolupráce a součinnost se sekci státního tajemníka v Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy jako nadřízeném služebním úřadu, vzdělávání státních zaměstnanců, posilování proklientského přístupu, aktivity směřující k maximální transparentnosti vykonávaných činností, rozvoj interní kultury úřadu, uplatňování etických principů a pravidel etiky státních zaměstnanců apod. Realizace tohoto úkolu navazuje na realizaci projektu směřujícího k zavádění systému řízení kvality.

Úkol bude realizován formou konzultací, jednání, vzdělávání, seminářů a obdobných akcí.

8. Podíl na realizaci IPs *Datově-analytická podpora pro hodnocení a řízení vzdělávací soustavy ČR jako partner Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (operační program Jan Amos Komenský).*

Česká školní inspekce se bude v dohodnutém rozsahu podílet na získávání, analýze a hodnocení dat a souvisejících kontextových informací v rámci spolupráce s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy na realizaci IPs (Operační program Jan Amos Komenský).

Úkol bude realizován formou získávání, propojování, analýzy a prezentace dat a analytických výstupů.

4 METODOLOGICKÝ KOMENTÁŘ K REALIZACI SPECIFICKÝCH ÚKOLŮ DLE BODU 1

Základ realizace jednotlivých specifických úkolů bude spočívat zejména v získávání a analýze informací z prezenční inspekční činnosti ve školách, z dotazníků zadávaných ředitelům, učitelům, asistentům pedagoga a žákům. V rámci specifických úkolů č. 1, 2, 5 a 6 budou analyzovány také výsledky předchozích výběrových zjišťování výsledků (testování) žáků základních a středních škol (u specifického úkolu č. 6 také výsledky společné části maturitní zkoušky). V rámci specifických úkolů 1 a 5 proběhne zjišťování výsledků žáků středních škol (v listopadu 2023) a základních škol (v květnu 2024) z oblasti informatického myšlení a dalších vybraných oblastí dle RVP pro ZV.

Specifické úkoly č. 1, 2, 3, 4 a 5 budou realizovány v rámci komplexní inspekční činnosti prováděné v tzv. inspekčním cyklu, tedy v cca 700 základních školách a v cca 300 středních školách a víceletých gymnáziích. Specifický úkol č. 6 bude realizován formou tematické inspekční činnosti na vzorku středních škol.

U specifických úkolů č. 2 a 3 půjde o druhý rok realizace dvouletého specifického úkolu – po metodické a organizační přípravě v prvním roce bude nyní cílem hlavní sběr dat a jejich vyhodnocení a zpracování. U specifického úkolu 5 půjde o první rok dvouleté realizace úkolu; dojde k identifikaci vhodných znaků škol a k přípravě a ověření pilotních verzí inspekčních nástrojů.

Základem inspekčních nástrojů, které budou používány v rámci realizace specifických úkolů č. 1 a 6 jsou standardizované a dlouhodobě používané inspekční formuláře doplněné v jednotlivých případech o baterie otázek cílených k předmětu daného specifického úkolu. Položky do inspekčních formulářů ke specifickým úkolům č. 2 a 3 byly vytvořeny a pilotně ověřeny během prvního roku realizace úkolu. Inspekční nástroje ke specifickým úkolům č. 4 a 5 budou v průběhu roku 2023/2024 vytvořeny (na tvorbě formulářů se kromě odborných útvarů České školní inspekce budou podílet také externí spolupracovníci, a to jak v pozici tvůrců, tak v pozici oponentů). Dále pak budou prováděny hospitace, řízené rozhovory s vedením škol, pedagogickými pracovníky i žáky, zadávány budou ankety a dotazníková šetření (v rámci prezenční inspekční činnosti), analyzována bude relevantní školní dokumentace. V případě testů použitých pro výběrové zjišťování výsledků vzdělávání v rámci realizace specifických úkolů č. 1 a 5 bude součástí příprav vedle oponentního posuzování také v přiměřeném rozsahu provedená pretestace poskytující potřebné základní psychometrické parametry použitých testových položek. Součástí přípravy na realizaci jednotlivých specifických úkolů bude v případě potřeby také vzdělávání inspekčních pracovníků, kteří se na plnění těchto úkolů budou podílet.

www.csicr.cz